



LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

LIETUVOS KARIUOMENĖ

2003 m. balandžio 25 d. Nr. 1030-16-75
Vilnius

Santrauka

Lietuvos kariuomenė 2002 metais vykdė vienuolika programų.

Pagal patvirtintą patikslintą biudžeto išlaidų sąmatą, Lietuvos kariuomenei programų vykdymui buvo skirta 464266,4 tūkst.Lt biudžeto asignavimų, iš kurių 448279,6 tūkst.Lt skirti paprastosioms išlaidoms ir 15986,8 tūkst.Lt - nepaprastosioms išlaidoms.

Vykdant Lietuvos kariuomenės 2002 metų biudžeto sąmatą, buvo gauta 458325,2 tūkst. Lt asignavimų, iš kurių iki metų pabaigos liko nepanaudoti ir buvo grąžinti į biudžetą 35,9 tūkst.Lt..Negauti asignavimai sudaro 1,29 procento nuo patikslintos sąmatos. Lietuvos kariuomenės kasinės išlaidos sudarė 458289,3 tūkst.Lt, faktinės - 461346,1 tūkst.Lt, kurios 3056,8 tūkst.Lt viršijo kasines išlaidas.

Kai kurių Lietuvos kariuomenės vykdomų programų atskirų išlaidų straipsnių kasinės išlaidos viršijo patvirtintą sąmatą ir tuo buvo pažeistas Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 8 str. 5 dalies reikalavimas iš asignavimų valdytojo gautus biudžeto asignavimus naudoti tik pagal asignavimų valdytojo patvirtintas išlaidų sąmatas.

Lietuvos kariuomenės Vakarų karinės apygardos, šios apygardos Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Kęstučio motorizuoto pėstininkų bataliono, Karinių oro pajėgų štabo bei Pirmosios ir Antrosios aviacijos bazių buhalterinė apskaita tvarkoma nesilaikant Buhalterinės apskaitos įstatymo bei Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos reikalavimų. Šiuose Lietuvos kariuomenės daliniuose yra nepakankama vidaus kontrolė mitybos, aviacinio kuro išlaidų apskaitos bei mokesčių mokėjimo srityse.

Pirmojoje ir Antrojoje aviacijos bazėse aviacinio kuro apskaita buvo vykdoma nesilaikant Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr.270 patvirtintos Naftos produktų, biokuro, bioalyvos ir kitų degiųjų skystų produktų gabenimo ir laikymo kuro talpyklose tvarkos ir apskaitos taisyklių, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr.792 patvirtintos atsargų laivams ir orlaiviams tiekimo tvarkos bei Krašto apsaugos ministro 1998

m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr.1395 patvirtintų degalų, tepalų, specialiųjų skysčių ir techninių priemonių apskaitos nuostatų atskirų punktų reikalavimų.

Audito pavedimas

Lietuvos kariuomenės Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino štabo bataliono, Mokymo ir doktrinų valdybos, Generolo Adolfo Ramanausko karių profesinio tobulinimo centro, Karo policijos, Finansų ir turto tarnybos ir Motorizuotos pėstininkų brigados „Geležinis Vilkas,, auditas atliktas pagal Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 3-ojo departamento direktoriaus V.Budriūno 2002 m. liepos 4 d. pavedimus Nr.1030-12, 13, 14, 15, 16, 17.

Šioje ataskaitoje taip pat pateikiami apibendrinimai daliniuose atlikto audito:

- Lietuvos kariuomenės Vakarų karinės apygardos ir šios apygardos Butigeidžio dragūnų batalione. Auditas atliktas pagal Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 9-ojo departamento direktorės M.Gudaitytės 2002 m. birželio 19 d. pavedimus Nr.1090 – 40 ir Nr.1090 – 41;

- Lietuvos kariuomenės Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Kęstučio motorizuotoje pėstininkų brigadoje. Auditas atliktas pagal Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 9-ojo departamento direktorės M.Gudaitytės 2002 m. birželio 19 d. pavedimą Nr.1090 – 42;

Lietuvos kariuomenės Karo medicinos tarnyboje. Auditas atliktas pagal Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 8-ojo departamento direktorės A.Dragašienės 2002 m.liepos 15 d. pavedimą Nr.1080 – 47;

- Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų štabe. Auditas atliktas pagal Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 8-ojo departamento direktorės A.Dragašienės 2002 m.liepos 15 d. pavedimą Nr.1080 – 46;

- Karinių oro pajėgų pirmojoje ir antrojoje bazėse. Auditas atliktas pagal Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 10-ojo departamento direktoriaus V.Šukio 2002 m. liepos 10 d. pavedimus Nr. 1100-46 ir Nr.1100-47.

Audito užduotis

Lietuvos kariuomenė yra vientisa institucija – juridinis asmuo. Lietuvos kariuomenės daliniai, tarnybos yra jos kaip juridinio asmens dalys. Lietuvos kariuomenės juridinio asmens teises ir pareigas turtinių civilinių teisinių santykių srityje įgyvendina Kariuomenės vadas ir Kariuomenės juridinio asmens institucija – Finansų ir turto tarnyba (Lietuvos kariuomenės juridinio asmens teisių ir pareigų įgyvendinimo įstatų 3, 4 punktai).

Lietuvos kariuomenės adresas – Šv.Ignoto 8/29 a, 2001 Vilnius. Identifikavimo kodas 8873267.

Lietuvos kariuomenės vadas – gen.mjr. J.Kronkaitis, Finansų ir turto tarnybos viršininkė mjr.L.Vytytė. Auditas Lietuvos kariuomenė daliniuose atliktas žinant Lietuvos kariuomenės vadui, Finansų ir turto tarnybos viršininkei, audituotų dalinių vadams ir dalyvaujant Lietuvos kariuomenės Finansų ir turto tarnybos buhalterinės apskaitos specialistams, priskirtiems tvarkyti šių dalinių apskaitą.

Ši ataskaita yra sudėtinė Valstybės kontrolės atliekamo asignavimų valdytojo – Krašto apsaugos ministerijos - audito ataskaitos dalis. Audituojami 2002 –ieji metai.

Audito užduotis – atlikti Lietuvos kariuomenės 2002 – ūjų metų finansinės atskaitomybės auditą ir remiantis šio audito išvadamis pareikšti nuomonę apie šią finansinę atskaitomybę.

Audito tikslas – nustatyti ar Lietuvos kariuomenės finansinės ataskaitos parodo tikrą bei teisingą būklę ir ar jos sudarytos remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais bei atlikti 2002 metų finansinės atskaitomybės ir sandorių auditą, apimančią teisės aktų laikymosi priežiūrą.

Ši ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o finansinės atskaitomybės vertinimas bus pateiktas audito išvadoje. Ši išvada bus pateikta valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Audito atlikimo tvarka ir audituojamos sritys

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais ir audito planais. Audito metu testais buvo tikrinami duomenys, patvirtinantys finansinėje atskaitomybėje pateiktas sumas.

Audito metu buvo įvertinti Lietuvos kariuomenėje naudojami apskaitos principai, vadovybės atlikti reikšmingi skaičiavimai ir visas finansinės atskaitomybės pateikimas.

Siekiant sumažinti audito riziką, buvo ištirta vidaus kontrolė ir įvertintas jos patikimumas darbo užmokesčio, ilgalaikio turto, trumpalaikio turto ir atsargų, pinigų kasoje ir banke, butpinigių skyrimo ir mokėjimo, išlaidų reprezentacijai, išlaidų komandiruotėms, atsiskaitymų su materialiai atskaitingais asmenimis srityse. Siekiant įgyvendinti atliekamo audito tikslus buvo atliktos savarankiškos procedūros pagal darbo užmokesčio, įnašų socialiniam draudimui, ilgalaikio ir trumpalaikio turto, išlaidų komandiruotėms, mitybai, maistpinigiams ir butpinigiams, kitų išlaidų darbams, prekėms ir paslaugoms išlaidų sritis. Nustatyta, ar asignavimai naudojami pagal patvirtintas išlaidų sąmatas, ar išlaidos padarytos teisės aktų nustatyta tvarka. Atliktos audito procedūros Lietuvos kariuomenės 2002 metų finansinės atskaitomybės teisingumui patikrinti.

Auditoriai neatsako už Lietuvos kariuomenės 2002 m. sausio 1 dienai išlaidų sąmatos vykdymo balanso likučių teisingumą, nes 2001 metais neatliko Lietuvos kariuomenės audito. Valstybės kontrolė 2001 metais vertino finansines atskaitomybes ir asignavimų naudojimą

patvirtintoms programoms vykdyti Lietuvos Kariuomenės Karinėse jūrų pajėgose, Krašto apsaugos savanorių pajėgų štabe bei atskirose savanorių pajėgų rinktinėse. Auditoriai taip pat negali patvirtinti Lietuvos kariuomenės metinės 2002 metų inventorizacijos duomenų teisingumo, kadangi visai nedalyvavo arba dalyvavo tik dalinėse kai kurių dalinių atliekamose metinėse inventorizacijose.

Lietuvos kariuomenės finansinės veiklos rezultatai

Lietuvos kariuomenė 2002 metais vykdė vienuolika programų. Programos finansuojamos iš valstybės biudžeto. Pagal patvirtintą patikslintą biudžeto išlaidų sąmatą Lietuvos kariuomenei programų vykdymui buvo skirta 464266,4 tūkst.Lt biudžeto asignavimų, iš kurių 448279,6 tūkst.Lt skirti paprastosioms išlaidoms ir 15986,8 tūkst.Lt - nepaprastosioms išlaidoms. Pagal išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnius, didžiausia dalis – 46,7 procentai – skirti darbo užmokesčiui ir įnašams socialiniam draudimui. Lyginant sumas taip pat yra reikšmingi asignavimai skirti mitybai, transporto išlaikymui bei paramai šeimoms.

Vykdamas Lietuvos kariuomenės 2002 metų biudžeto sąmatą buvo gauta 458325,2 tūkst. Lt asignavimų, iš kurių iki metų pabaigos liko nepanaudoti ir buvo grąžinti į biudžetą 31,4 tūkst.Lt. Mokėjimo kortelėje metų pabaigoje liko 4,5 tūkst.Lt biudžeto lėšų likutis, skirtas komandiruočių išlaidoms, kuris grąžintas į biudžetą po 2003 m. sausio 10 dienos. Negauti asignavimai sudaro 1,29 procento patikslintos sąmatos.

Kasinės išlaidos sudarė 458289,3 tūkst.Lt. Faktinės Lietuvos kariuomenės išlaidos sudarė 461346,1 tūkst.Lt ir 3056,8 tūkst.Lt viršijo kasines išlaidas, iš kurių 118,4 tūkst.Lt - paprastosios išlaidos, 2938,4 tūkst.Lt - nepaprastosios išlaidos. Debitorinių – kreditorinių įsiskolinimų likučių pasikeitimai 2002 metų pradžiai ir pabaigai sąlygojo tai, kad faktinės išlaidos viršijo kasines išlaidas.

Pagrindiniai Lietuvos kariuomenės finansinės veiklos rezultatai pagal vykdytas programas pateikiami 1 lentelėje.

1 lentelė

LK finansinės veiklos rezultatai pagal vykdomas programas

tūkst.Lt

Programos pavadinimas	Patikslintas 2002 metų asignavimų planas	Gauti asignavimai	Kasinės išlaidos	Faktinės išlaidos
Lietuvos kariuomenė viso:	464266,4	458293,8	458289,3	461346,1
Sausumos pajėgos	177746,8	174772,2	174743,7	176074,6
Savanorių pajėgos	81792,9	81352,0	81351,8	82823,9
Karinės oro pajėgos	51684,9	51188,4	51190,9	52291,7
Karinės jūrų pajėgos	25144,1	25088,4	25124,1	24328,1

Logistikos pajėgos	44939,1	44797,7	44800,0	46101,3
Karinės mokymo pajėgos	62561,5	61639,2	61623,0	60346,3
Centralizuotos tarnybos	8352,1	8194,1	8194,8	8250,1
Krašto apsaugos politikos formavimas ir įgyvendinimo organizavimas	2217,9	2175,0	2174,8	2155,9
Pensinis aprūpinimas	6600,0	6572,4	6571,8	6459,3
Visuomenės rengimas ginti valstybę	2132,5	2090,7	2090,7	2195,4
Specialiųjų paslaugų teikimo programa	1094,6	423,7	423,7	319,5

Lietuvos kariuomenės ilgalaikis turtas 2002 metais padidėjo 241195,9 tūkst.Lt, iš kurių už 13467,6 tūkst.Lt buvo naujai įsigytas turtas biudžeto lėšomis, už 7307,6 tūkst.Lt – Privatizavimo fondo lėšomis ir už 193664,2 tūkst.Lt – gautas neatlygintinai iš kitų biudžetinių įstaigų (daugiausia iš Krašto apsaugos ministerijos).

Lietuvos kariuomenei patvirtintas patikslintas etatų skaičius 2002 metams buvo 13856 etatai, iš kurių 7302 - profesinės karo tarnybos kariai. Nustatytas pradinės privalomos karo tarnybos karių skaičius – 4985. Metų pabaigoje faktiškai buvo užimti 13237 etatai (95,5 procentai patvirtinto skaičiaus), iš jų 6998 - profesinės karo tarnybos kariai (95,8 procento patvirtinto skaičiaus). Metų pabaigoje faktiškai buvo pašaukti atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą 4687 kariai (94 procentai patvirtinto skaičiaus). Krašto apsaugos ministro 2002 m.rugsėjo 3 d. įsakymu Nr.1354 laikinai buvo sustabdytas priėmimas į profesinę karo tarnybą ir į darbą Krašto apsaugos sistemoje.

Duomenys apie audituotų Lietuvos kariuomenės dalinių dalyvavimą vykdomose programose ir tų programų vykdymui skirtus asignavimus bei audituotą sumą pateikiami 2 lentelėje

2 lentelė

LK vykdomos programos, jų asignavimai ir audituotos sumos

Tūkst.Lt

Programos pavadinimas	Patikslintas 2002 metų asignavimų planas	Audituota suma	Procentas nuo asignavimų plano	Programos vykdyme dalyvavę daliniai, ir jų veiklai skirtų asignavimų planas
Lietuvos kariuomenė viso	464266,4	124215,2	26,7	
Sausumos pajėgos	177746,8	44923,6	25,3	LDK Gedimino štabo batalionas-7160,9 MPB Geležinis vilkas – 16847,1, Vakarų karinės apygardos štabas ir Butigeidžio dragūnų batalionas – 13286,3, Kęstučio MPB-7629,3
Savanorių pajėgos	81792,9	7398,8	9,0	KASP 3-oji rinktinė
Karinės oro pajėgos	51684,9	37461,4	72,5	KOP štabas, I ir II aviacijos bazės,37461,4
Karinės jūrų pajėgos	25144,1			
Logistikos pajėgos	44939,1	22037,7	49,0	Karo policija – 2655,7, KMT –19382,0
Karinės mokymo pajėgos	62561,5	6977,3	11,1	KPTC – 3038,3, MDV – 3863,1, KMT-

				66,7,Butigeidžio batalionas – 9,2
Centralizuotos tarnybos	8352,1	3910,7	46,8	FTT – 3910,7
Krašto apsaugos politikos formavimas ir įgyvendinimo organizavimas	2217,9			
Pensinis aprūpinimas	6600,0	473,7	7,9	KASP 3-oji rinktinė
Visuomenės rengimas ginti valstybę	2132,5	800,0	37,5	KMT-800,0
Specialiųjų paslaugų teikimo programa	1094,6	232,0	21,2	KPTC – 108,0, KMT – 124,0

Finansinio audito metu atskiruose audituojamuose daliniuose buvo pareikšta pastabų dėl Lietuvos kariuomenės apskaitos tvarkos bei teisės aktų pažeidimų.

Klaidos, pažeidimai, netikslumai

Lietuvos kariuomenės bendros biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2003 m. sausio 1 d. apyskaitos duomenimis, kasinės išlaidos bendra suma bei pagal kiekvieną išlaidų straipsnį neviršijo patvirtintos sąmatos. Vykdydama kai kurias programas Lietuvos kariuomenė nesilaikė Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 8 str. 5 dalies reikalavimo - iš asignavimų valdytojo gautus biudžeto asignavimus naudoti tik pagal asignavimų valdytojo patvirtintas išlaidų sąmatas. Lietuvos kariuomenės šių programų atskirų išlaidų straipsnių kasinės išlaidos viršijo patvirtintą sąmatą: programos „Savanorių pajėgos“, kasinės išlaidos darbo užmokesčiui viršijo 3,5 tūkst.Lt, programos „Karinės oro pajėgos“, kasinės išlaidos kitoms išlaidoms viršijo 4,2 tūkst.Lt, programos „Karinės jūrų pajėgos“, kasinės išlaidos kitoms prekėms viršijo 34,5 tūkst.Lt, programos „Centralizuotos tarnybos“, kasinės išlaidos kitai paramai viršijo 6,6 tūkst.Lt šioms išlaidų straipsniams patvirtintą išlaidų sąmatą kitų išlaidų straipsnių sąskaita.

Aukščiau minėto įstatymo nesilaikė Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų štabas ir Finansų ir turto tarnyba. Karinių oro pajėgų štabo darbo užmokesčio kasinės išlaidos 1,4 tūkst.Lt, Finansų ir turto tarnybos išlaidų kitai paramai kasinės išlaidos 5,4 tūkst.Lt viršijo sąmatoje patvirtintą sumą. FTT vykdomos programos „Centralizuotos tarnybos“, bendros kasinės išlaidos 0,5 tūkst.Lt viršijo patvirtintą sąmatą.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 41 straipsnio 2 dalis numato, kad „kariai skiriami į jų karinį laipsnį atitinkančias pareigas. Kai atitinkamo laipsnio laisvų pareigų nėra, karininko raštišku sutikimu krašto apsaugos ministras gali jį iki vienerių metų paskirti į vienu laipsniu žemesnes pareigas,,.

Audito metu nenustatyta atvejų, kad karininkai užimtų žemesnes negu jų turimas karinis laipsnis pareigas. Aukščiau minėtas įstatymas nenumato sąlygų, kurioms esant kariai, turintys kareivių, seržantų, viršilų ir puskarininkių karinius laipsnius galėtų užimti aukštesnes arba žemesnes negu jų turimas karinis laipsnis pareigas. Kadangi karių tarnybinis atlyginimas priklauso

nuo kario turimo karinio laipsnio, skiriant karį į žemesnes negu jų turimas karinis laipsnis pareigas, sudaroma prielaida netaupiam biudžeto asignavimų darbo užmokesčiui naudojimui.

Audito metu buvo nustatyti atvejai, kai skiriant karius (iki karininko karinio laipsnio) į pareigas nebuvo laikomasi įstatymo reikalavimo. Kariai, turintys aukštesnį karinį laipsnį, buvo paskirti eiti vienu laipsniu žemesnes pareigas.

Generolo Adolfo Ramanausko karių profesinio tobulinimo centre du kariai, turintys vyr.seržanto karinį laipsnį užėmė pareigas, kurioms nustatytas seržanto karinis laipsnis. MPB „Geležinis vilkas“, šeši kariai, turintys aukštesnį karinį laipsnį, užėmė pareigas, kurioms nustatytas žemesnis karinis laipsnis. Atlyginimas šiems kariams buvo nustatytas teisingai – pagal jų turimą karinį laipsnį.

Krašto apsaugos ministro 2003-04-04 įsakymu Nr.V-362 patvirtintame Generolo Adolfo Ramanausko karių profesinio tobulinimo centro etatų sąrašė ir 2003-04-17 įsakymu Nr.V-419 patvirtintame MPB „Geležinis vilkas“, etatų sąrašė karių turimas karinis laipsnis atitinka pareigų kariniam laipsniui.

Audito metu Lietuvos kariuomenėje pastebėta, kad kariai turintys žemesnį karinį laipsnį užėmė keliais laipsniais aukštesnes pareigas. Vakarų karinėje apygardoje du kariai paskirti keturiais laipsniais, devyni kariai paskirti trimis laipsniais ir dvylika karių paskirti dviem laipsniais aukštesnėms pareigoms. LDK Butigeidžio dragūnų batalione trys kariai paskirti keturiais laipsniais, vienuolika karių paskirti trimis laipsniais, trisdešimt penki kariai paskirti dviem laipsniais aukštesnėms pareigoms. LDK Gedimino štabo batalione du kariai paskirti penkiais laipsniais, vienas karys paskirtas keturiais laipsniais, keturi kariai paskirti trimis laipsniais aukštesnėms pareigoms. MPB „Geležinis vilkas“, keturiasdešimt vienas karys paskirtas į trimis laipsniais, septyni kariai paskirti keturiais laipsniais ir keturi kariai paskirti penkiais laipsniais aukštesnėms pareigoms.

Audito metu nustatyta, kad Vakarų karinei apygardai priskirtas buhalterinės apskaitos skyrius pažeidė Buhalterinės apskaitos įstatymo 4 str. ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 6., 9. ir 10 punktų reikalavimus - 2002 metais netvarkė Didžiosios knygos, ilgalaikio turto analitinės apskaitos, netiksliai skaičiavo ilgalaikio turto nusidėvėjimą. Memorialinių orderių duomenys neatitiko apyvartos žiniaraščių duomenų, o perkelti duomenys į apyvartos žiniaraščius neatitiko praeito mėnesio apyvartos žiniaraščių duomenų. Audito metu nustatyta, kad išlaidų sąmatų vykdymo 2002 m. gruodžio 31 d. balanse ilgalaikio turto parodyta 471,5 tūkst. Lt mažiau, o ilgalaikio turto nusidėvėjimas parodytas 2472,9 tūkst.Lt didesne suma, t.y. tokia pačia sumažinta ilgalaikio turto vertė. Rikiuotės aikštės asfalto danga, kurios vertė 283,5 tūkst.Lt visai nebuvo užpajamuota. Audito metu 2003 m. vasario mėn.. asfalto danga buvo užpajamuota, perskaičiuotas ilgalaikio turto nusidėvėjimas, atstatant turto vertę 2472,9 tūkst.Lt.

Vertinant apskaitos procedūras dėl finansinės atskaitomybės sudarymo nustatyta, kad Vakarų karinės apygardos išlaidų sąmatų vykdymo 2002 m.gruodžio 31 d. balansas ir biudžeto

išlaidų sąmatos įvykdymo apyskaita bei kitos atskaitomybės formos nepasirašytos vado ir buhalterinės apskaitos skyriaus darbuotojo.

Vertinant apskaitos procedūras nustatyta, kad Vakarų karinėje apygardoje ir Vakarų karinės apygardos Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Kęstučio motorizuotame pėstininkų batalione ilgalaikis turtas, kurio vertė atitinkamai 826,1 tūkst.Lt ir 102,2 tūkst.Lt buvo apskaitomas kaip trumpalaikis turtas. Audito metu turtas iš trumpalaikio turto sąskaitos visa verte perkeltas į ilgalaikio turto atitinkamas subsąskaitas ir įrašytas išlaidų sąmatų vykdymo 2003 m. sausio 1 d. balanse.

Vertinant vidaus kontrolės procedūras mitybos išlaidų apskaitos srityje Vakarų karinėje apygardoje ir Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Kęstučio motorizuotame pėstininkų batalione nustatyta, kad pagal egzistuojančią tvarką vidaus kontrolės procedūrų nepakanka. Vakarų karinės apygardos Butigeidžio dragūnų batalione buvo netiksliai apskaičiuojamos mitybos normos, t.y. padidinant porcijų svorį. Tai suteikia galimybę nurašyti daugiau maisto produktų, negu priklausytų. Bataliono vado pavedimu paskirti asmenys atliko tarnybinį patikrinimą, po kurio tikrintojas pasiūlė S4 viršininkui nustatyti ir įdiegti maisto produktų išeigos ir kalkuliacinių kortelių kontrolės sistemą. Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Kęstučio motorizuotame pėstininkų batalione nepakankamai buvo kontroliuojamas maitinimo paraiškose nurodomas karių skaičius. Bataliono vadas 2003 03 14 įsakymu Nr.V-135 „Dėl maitinimo tvarkos“, patvirtino maisto užsakymo kontrolės vykdymo tvarką.

Audito Karo medicinos tarnyboje metu nustatyta, kad išlaidų sąmatų vykdymo balanso užbalansinėje sąskaitoje 01 „išsinuomotas turtas“, nebuvo apskaityti pagal Valstybinės žemės panaudos sutartį valdomi žemės sklypai vertine išraiška, kaip tai numato Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr.70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 38, 303, 304 ir 306 punktus Karo medicinos tarnyba 2003 m. sausio 1 d. išlaidų sąmatų vykdymo balanso užbalansinėje sąskaitoje 01 „išsinuomotas turtas“, žemės sklypus vertine išraiška apskaitė.

Analogiškai Karinių oro pajėgų štabo ir suvestinio KOP išlaidų sąmatų vykdymo balanso 2003 m. sausio 1 d užbalansinėje sąskaitoje 01 „išsinuomotas turtas“ neapskaityti pagal Valstybinės žemės panaudos sutartis Štabo valdomi žemės sklypai. Siūlytina apskaityti pagal Valstybinės žemės panaudos sutartis (naudotojas – KOP) Štabo valdomus žemės sklypus vertine išraiška ir atvaizduoti jų vertę Štabo ir suvestiniame KOP Išlaidų sąmatų vykdymo balanso užbalansinėje sąskaitoje 01 „išsinuomotas turtas“.

Audito Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų štabe, Pirmojoje ir Antrojoje aviacijos bazėse metu nustatyta :

Pažeidžiant 2001 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 17 str., Karinių oro pajėgų štabo 2003 m. sausio 1 d. biudžeto išlaidų sąmatos

vykdymo apyskaitoje darbo užmokesčio kasinės išlaidos atvaizduotos didesnės už patvirtintą sąmatą tik 0,3 tūkst. Lt, o ne 1,4 tūkst. Lt, kaip atvaizduota sintetinėje apskaitoje. 2002 m. darbo užmokesčio faktinės išlaidos 21,4 tūkst. Lt didesnės nei atvaizduotos Štabo 2003 m. sausio 1 d. biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo apyskaitoje. 2002 m. Štabo stipendijų kasinės išlaidos – 79,3 tūkst. Lt, o Štabo 2003 m. sausio 1 d. biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo apyskaitoje - atvaizduota 80,4 tūkst. Lt, t.y. 1,1 tūkst. Lt didesnės.

Kadangi Karinių oro pajėgų štabas nesilaikė Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2002 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 1761 „Dėl premijavimo šv. Kalėdų proga“ 3 punkto reikalavimų, kuriame nurodyta šventines premijas išmokėti neviršijant darbo užmokesčiui skirtų lėšų ir 2002 metais priskaičiavo darbo užmokesčio 27,4 tūkst. Lt daugiau nei patvirtinta išlaidų sąmata ir išsimokėjo 2002 m. gruodžio mėnesį 354,4 tūkst. Lt kalėdinių premijų, todėl 2002 m. darbo užmokesčio faktinės išlaidos 27,4 tūkst. Lt didesnės nei kasinės, t.y. 2003 m. sausio 1 d. buvo likęs 27,4 tūkst. Lt kreditorinis įsiskolinimas.

Tai, kad 2002 m. Karinių oro pajėgų suvestinėje 2003 m. sausio 1 d. biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo apyskaitoje darbo užmokesčio kasinės išlaidos viršijo patvirtintą išlaidų sąmatą, stipendijų kasinės išlaidos atvaizduotos didesnės, o darbo užmokesčio faktinės išlaidos didesnės nei atvaizduotos apyskaitoje, įtakojo Štabo 2003 m. sausio 1 d. biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo apyskaitą.

Pažeidžiant 2001 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 17 str., KOP Štabo 2003 m. sausio 1 d. išlaidų sąmatos vykdymo balanse kreditorinis įsiskolinimas atvaizduotas 37,1 tūkst.Lt mažesnis negu kad apskaitytas Didžiojoje knygoje ir sintetinėje apskaitoje: balanse neatvaizduotas 2,3 tūkst. Lt fizinių asmenų pajamų mokesčio, 25,8 tūkst. Lt atsiskaitymų su darbuotojais pagal jų pavedimus ir 9 tūkst. Lt atsiskaitymų pagal vykdomuosius dokumentus kreditorinis įsiskolinimas.

Pirmoji aviacijos bazė pažeidė Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr.270 patvirtintų Naftos produktų, biokuro, bioalyvos ir kitų degiųjų skystų produktų apskaitos taisyklių 13 p., nes aviacinių degalų sandėlyje nebuvo svarstyklių naftos produktų kiekiui nustatyti, ir, pagal minėtų taisyklių 13 p. reikalavimus, naftos produktų kiekiui nustatyti turi būti atliekami jų temperatūros, tūrio ir tankio matavimai. Matavimus turi atlikti bazės vado sudaryta komisija, kaip to reikalauja Krašto apsaugos ministro 1998 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr.1395 „Dėl centralizuoto aprūpinimo kuru, tepalais ir specialiaisiais skysčiais“ patvirtintų Degalų, tepalų specialiųjų skysčių ir techninių priemonių apskaitos nuostatų 9.4 p. nuostatos. Bazės vadas komisijos nesudarė ir nenustatė vidaus tvarkos aviacinių degalų parametrų kontrolei vykdyti.

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr.270 patvirtintos Naftos produktų, biokuro, bioalyvos ir kitų degiųjų skystų produktų gabenimo ir laikymo kuro talpyklose tvarkos 4 p. reikalavimus, kuro užpiltuvų kuro talpyklos nekalibruotos ir

skaitikliai metrologiškai nepatikrinti. Pirmoji aviacijos bazė aviacinio kuro kiekiui nustatyti neturėjo svarstyklių, nustatyta tvarka neatliko kuro parametrų matavimų bei naudojo metrologiškai nepatikrintas talpas ir techninius apskaitos prietaisus.

Nevykdam Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr.70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 54 p. reikalavimų, degalai sandėlyje vertine išraiška neapskaitomi. Sandėlio kortelės nevedamos, aviacinių degalų sandėlininko pareigas vykdomantis aviacinių degalų sekcijos viršininkas aviacinių degalų analitinę apskaitą sandėlyje vedė tik naftos produktų apyvartos žurnale. Buhalterinės apskaitos skyriaus viršininkė N. Daujotienė, priėmusi materialinių vertybių ataskaitą, nesutikrino ir nevizavo aviacinių degalų faktinio likučio atitikimo sandėlyje vedamiems naftos produktų apyvartos žurnalo duomenims.

Pirmoji aviacijos bazė nevykdė Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 270 patvirtintos Naftos produktų, biokuro, bioalyvos ir kitų degių skystų produktų gabenimo ir laikymo kuro talpyklose tvarkos 9 p. bei patvirtintų Naftos produktų, biokuro, bioalyvos ir kitų degių skystų produktų apskaitos taisyklių 16 p. reikalavimų, aviacinio kuro išdavimo iš sandėlio operacijai įregistruoti nebuvo surašomi apskaitos dokumentai – krovinio važtaraštis bei aktas, perpilant aviacinį kurą iš vienos mobilios kuro talpyklos į kitą. Sandėlio vedėjo sudarytame žiniaraštyje nėra duomenų apie išduotą ir vairuotojo priimtą kuro kiekį.

Pirmoji aviacijos bazė, nesant buhalterinės apskaitos dokumentų aviacinio kuro judėjimui sandėlyje pagrįsti, pažeidė 2001 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo Nr.IX-574 12 str. 1d., bei 13 str. 1 d. 4, 5, 6 punktus.

Pirmoji aviacijos bazė, nurašydama aviacinį kurą orlaiviuose, nesivadovavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. 792 patvirtintos Atsargų laivams ir orlaiviams tiekimo tvarkos 11 p., nes nebuvo surašomas degalų užpylimo į orlaivį važtaraštis ir nebuvo fiksuojami mobilaus kuro užpildymo skaitiklio parodymai prieš ir po kuro įpylimo į orlaivį.

Operatyvinio orlaivių aptarnavimo grupės viršininko mėnesio materialinės ataskaitos sudaromos be apskaitos dokumentų apie degalų likučius orlaivių bakuose bei jų sunaudojimą pagal orlaivius. Tuo pažeisti 2001 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo Nr.IX-574 12 str. 1d., bei 13 str. 1 d. 4, 5, 6 punktai.

Atlikta metinė aviacinio kuro likučių sandėlyje ir orlaiviuose inventORIZACIJA 2002 m. lapkričio 1 dienos būklei neatitiko Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr.719 „Dėl inventORIZACIJOS tvarkos patvirtinimo“ patvirtintos InventORIZACIJOS tvarkos 29 p. ir 55 p. reikalavimų, t.y. inventORIZACIJOS komisijos pirmininkas nevizavo neatiduotų į buhalteriją pajamų ir išlaidų dokumentų, nebuvo patikslintas buhalterinis likutis, nesudaryti inventORIZACIJOS aprašai pagal visas keturias kuro talpyklas ir orlaivius. Pažymėtina, kad kuro talpyklos metrologiškai nepatikrintos (nekalibruotos).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 270 patvirtintų Naftos produktų, biokuro, bioalyvos ir kitų degių skystų produktų apskaitos taisyklių 11 p., naftos produktai turi būti inventorizuojami vieną kartą per mėnesį. Inventorizacijos nebuvo vykdomos ir jų atlikimo tvarka bazėje nebuvo nustatyta.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2002 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 445 patvirtintų Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų Pirmosios aviacijos bazės nuostatų 14.4 p. bazės vadas D. Matusevičius atsako už bazei skirtų lėšų tinkamą panaudojimą, o Buhalterinės apskaitos skyriaus viršininkė N. Daujotienė, sutinkamai su Lietuvos kariuomenės Finansų ir turto tarnybos Karinių oro pajėgų Pirmajai aviacijos bazei priskirto Buhalterinės apskaitos skyriaus viršininko pareiginiais nuostatais, atsako už buhalterinės apskaitos teisingumą.

Taip pat negalima patvirtinti Pirmojoje aviacijos bazėje apskaitomo faktinio aviacinių degalų likučio ir per 2002 metus įrašytų į faktines išlaidas apskaitos duomenimis 1020842 Lt vertės aviacinių degalų panaudojimo tikrumo ir teisingumo. Tuo pačiu negalima patvirtinti Pirmosios aviacijos bazės išlaidų sąmatų vykdymo 2003 m. sausio 1 d. balanso (forma Nr.1) 5 eil. „Medžiagos ir maisto produktai“, biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2003 m. sausio 1 d. apyskaitos (forma Nr.2) 11 eil. „Transporto išlaikymas“ bei Atsargų ir trumpalaikio turto judėjimo 2002 m. apyskaitos (forma Nr.6) 12 eil. „Kuras, degalai, tepalai“ 2003 m. sausio 1 d. duomenų tikrumo ir teisingumo.

Pirmoji aviacijos bazė 2003 m. balandžio 2 d. raštu Nr. IS-248 –(1.9) „Dėl valstybinio audito ataskaitos“ nurodė, kad pagal sudarytą Valstybinio audito siūlymų įgyvendinimo planą, bazė nuo 2003 m. sausio 1 d. sandėlio išlaidų dokumentuose nurodo duomenis apie išduotą ir vairuotojo priimtą kuro kiekį, žurnaluose fiksuojama kuro temperatūra ir tankis, aviacinio kuro nurašymo mėnesio ataskaitose nurodo degalų likučius orlaiviuose mėnesio pradžiai ir pabaigai bei kuro sunaudojimą pagal orlaivius. Kiti nustatyti pažeidimai iki 2003 m. balandžio 30 d. bus ištaisyti Karinėms oro pajėgoms nustačius aviacinių degalų priėmimo, saugojimo ir išdavimo, apskaitos ir nurašymo nuostatus, kurie atitiktų galiojančių norminių aktų reikalavimus. Aviacinio kuro talpyklų kalibravimą, skaitiklių bei apskaitos prietaisų (aerometrų) metrologinę patikrą Pirmoji aviacijos bazė numato atlikti iki 2003 m. rugsėjo 31 d.

Antrosios aviacijos bazės aviacinių degalų sandėlyje, pažeidžiant Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr.270 patvirtintų Naftos produktų, biokuro, bioalyvos ir kitų degių skystų produktų apskaitos taisyklių 13 p., nebuvo svarstyklių naftos produktų kiekiui nustatyti, ir, pagal minėtų taisyklių 13 p. reikalavimus, naftos produktų kiekiui nustatyti turi būti atliekami jų temperatūros, tūrio ir tankio matavimai. Matavimus turi atlikti bazės vado sudaryta komisija, kaip to reikalauja Krašto apsaugos ministro 1998 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 1395 patvirtintų Degalų, tepalų specialiųjų skysčių ir techninių priemonių apskaitos nuostatų 9.4 p. nuostatos. Bazės vadas komisijos nesudarė ir nenustatė vidaus tvarkos aviacinių degalų parametrų kontrolei vykdyti.

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 270 patvirtintos Naftos produktų gabenimo ir laikymo kuro talpyklose tvarkos 4p. naudojamos metrologiškai nepatikrintos, t.y. nekalibruotos mobiliųjų kuro užpilduvų talpos.

Pažeidžiant Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 270 patvirtintų Naftos produktų, biokuro, bioalyvos ir kitų degių skystų produktų apskaitos taisyklių 16 p. bei patvirtintos Naftos produktų, biokuro, bioalyvos ir kitų degių skystų produktų gabenimo ir laikymo kuro talpyklose tvarkos 9 p. reikalavimus, sandėlio laborantė, sandėlio vedėjos pareigas vykdanči G.Maskoliūnienė, užpylusi aviacinius degalus į mobilių kuro užpilduvų talpas, neišrašydavo apskaitos dokumentų – krovinio važtaraščių. Aviacinių degalų sandėlis kuro išdavimui fiksuoti neturėjo sumuojamųjų skaitiklių, nesant skaitiklio parodymų duomenų, negalima buvo nustatyti ir patvirtinti, kad tikrai toks kuro kiekis buvo užpildytas į mobilių kuro užpilduvų talpas. Be to, mobilių kuro užpilduvų vairuotojai nebuvo materialiai atsakingi asmenys ir parašais nepatvirtindavo gauto ir išduoto kuro kiekio.

Pažeidžiant 2001 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 12 str.1 d., 16 str. 3 d. – įrašai sandėlio kortelėse daromi neprisilaikant chronologinės tvarkos ir be apskaitos dokumentų: aviaciniai degalai nurašomi paskutinę mėnesio dieną vienu įrašu, o degalų išdavimo į mobilius kuro užpilduvus ūkinė operacija neregistruojama, nerašomas krovinio važtaraštis. Aviacinių degalų likučiai mobilių kuro užpilduvų talpose ataskaitinio laikotarpio pabaigoje apskaitomi kaip esantys sandėlyje. Dėl šių priežasčių buvo negalima patvirtinti analitinės apskaitos duomenų teisingumo ir aviacinių degalų išdavimo ir nurašymo iš aviacinių degalų sandėlio kiekių teisingumo.

Nevykdam Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr.792 patvirtintos Atsargų laivams ir orlaiviams tiekimo tvarkos 11 p. reikalavimų, užpilant degalus į orlaivį iš mobilaus kuro užpilduvo, nebuvo išrašomas važtaraštis ir nebuvo fiksuojami mobilaus kuro užpilduvo skaitiklio parodymai prieš ir po degalų įpylimo. Mobiliuosiuose kuro užpilduvuose sumontuoti ir metrologiškai patikrinti sumuojamieji skaitikliai, užpilant degalus į orlaivius, nebuvo naudojami užpildyti degalų kiekiui patvirtinti. Į orlaivius užpildyti degalai apskaitomi pagal sandėlio sudaromą degalų išdavimo žiniaraštį, kurio įrašai nebuvo patvirtinti apskaitos dokumentais – degalų išdavimo iš sandėlio į mobilių kuro užpilduvą krovinio važtaraščiu ir degalų užpylimo iš mobilaus kuro užpilduvo į orlaivį važtaraščiu - ir tuo buvo nesilaikoma 2001 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 13 str. 3 d. reikalavimų.

Pažeidžiant 2001 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 12 str. 1 d. ir 13 str. 1 d. 4, 5, 6 punktų reikalavimus, orlaiviuose aviacinis kuras buvo nurašomas vadovaujantis tik technine dokumentacija: borto žurnalais, formuliarais. Materialiai atsakingų asmenų, S. Sinkevičiaus, o nuo 2002 gruodžio 1 d. D.Lunecko, materialinių vertybių

judėjimo ataskaitos ir duomenys jose nepagrįsti apskaitos dokumentais, nenurodomas aviacinių degalų likutis orlaivių bakuose.

Nevykdam Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 719 „Dėl inventORIZacijos tvarkos patvirtinimo“ patvirtintos InventORIZacijos tvarkos 29 ir 55 punktų reikalavimų, inventORIZacijos komisijos pirmininkas nevizavo neatiduotų į buhalteriją pajamų ir išlaidų dokumentų, neišvedė aviacinio kuro likučio inventORIZavimo dienai, nenustatė degalų likučių pagal atskirus rezervuarus. Kuro užpildytų talpose esančių degalų inventORIZacija 2002 m. neatlikta, o buhalterinis likutis inventORIZacijos atlikimo dienos būklei, t.y. 2002 m. lapkričio 1 d. sudarė 16050 ltr. arba 12993 kg. Dėl neatliktos inventORIZacijos kuro užpildytų talpose, nebuvo galima Antrojoje aviacijos bazėje nustatyti faktinio aviacinių degalų likučio ir patvirtinti apskaitos duomenimis per 2002 metus nurašytų į faktines išlaidas 949961 Lt aviacinių degalų vertės panaudojimo tikrumo ir teisingumo. Tuo pačiu negalima patvirtinti išlaidų sąmatų vykdymo 2003 m. sausio 1 d. balanso (forma Nr.1) 5 eil. „Medžiagos ir maisto produktai“, Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2003 m. sausio 1 d. apyskaitos (forma Nr.2) 11 eil. „Transporto išlaikymas“ ir Atsargų ir trumpalaikio turto judėjimo 2002 m. apyskaitos (forma Nr.6) 12 eil. „Kuras, degalai, tepalai“ 2003 m. sausio 1 d. duomenų tikrumo ir teisingumo.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2002 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 445 patvirtintų Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų Antrosios aviacijos bazės nuostatų 14.4 p. bazės vadui K. Maskoliūnui, dirbusiam šiose pareigose iki 2003 m. sausio 2 d., tenka atsakomybė už bazei skirtų lėšų tinkamą panaudojimą, o sutinkamai su Lietuvos kariuomenės Finansų ir turto tarnybos Karinių oro pajėgų Antrajai aviacijos bazei priskirto Buhalterinės apskaitos skyriaus viršininko pareiginiiais nuostatais, apskaitos skyriaus viršininkė O. Orlienė atsakinga už buhalterinės apskaitos teisingumą.

Antroji aviacijos bazė 2003 m. kovo 19 d. raštu Nr.93-168 (6.1) –27 „Dėl atsakymo į 2003 m. kovo 12 d. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės ataskaitą Nr.1100-47-9“ nurodė, kad pašalinti audito metu nustatyti norminių aktų pažeidimai: nuo 2003 m. sausio 1 d. sandėlio kortelėse įrašai daromi ūkinės operacijos metu, užvesta analitinė apskaita sandėlyje pagal rezervuarus, išrašomi kuro išdavimui iš sandėlio krovinio važtaraščiai, vedama kuro apskaita pagal mobilius kuro užpildytus. Kiti trūkumai ir pažeidimai iki 2003 m. balandžio 30 d. bus ištaisyti Karinėms oro pajėgoms nustačius aviacinių degalų priėmimo, saugojimo ir išdavimo, apskaitos ir nurašymo nuostatus, kurie atitiktų galiojančių norminių aktų reikalavimus.

Pastebėjimai, rekomendacijos

Vakarų karinėje apygardoje nenustatytos įrašų automobilių kelionės lapuose atitikimo su spidometrų parodymais kontrolės procedūros.

Audito metu nustatyta, kad muzikantas V.Grubliauskas dirba Vakarų karinėje apygardoje ir Klaipėdos universitete docento pareigose katedros vedėju. Darbo laiko apskaitos žiniaraščių duomenimis, abiejose darbovietėse jis dirba po 8 valandas per dieną, per parą 16 valandų. Tai prieštarauja Darbo kodekso 114 str. 5 daliai, nurodančiai, kad dirbantiems pagal dvi ir daugiau darbo sutarčių, darbo dienos trukmė negali būti ilgesnė kaip 12 valandų.

Vertinant vidaus kontrolės procedūras mokesčių mokėjimo srityje, nustatyta, kad Vakarų karinė apygarda į valstybės biudžetą 2002 metais nesumokėjo 23088,22 Lt fizinių asmenų pajamų mokesčio, o į Sodros biudžetą – 26513,08 Lt 22,5% ir 2,5% įmokų, tačiau 31% ir 3% įmokų sumokėta 45361,09 Lt daugiau.

Vakarų karinės apygardos Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Kęstučio motorizuotas pėstininkų batalionas ligi šiol ilgalaikio turto sąskaitoje apskaito elektros įrenginius, kurių vertė 2915,4 tūkst.Lt. Pagal veiklos paskirtį šie įrenginiai turėtų būti perduoti AB „Vakarų skirstomieji tinklai“, filialui Klaipėdos elektros tinklai. Rekomenduojama įstatymų nustatyta tvarka perduoti elektros įrenginių ilgalaikį turtą 2915,4 tūkst.Lt AB „Vakarų skirstomieji tinklai“, Klaipėdos filialui.

Audito Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų štabe, Pirmojoje ir Antrojoje aviacijos bazėse metu pastebėta ir rekomenduota:

Karinių oro pajėgų štabo 2003 m. sausio 1 d. išlaidų sąmatų vykdymo balanse yra apskaitytas gyvenamasis pastatas, kurio dalis yra privatizuota, o kita dalis naudojama kaip tarnybiniai butai. Vadovaujantis 1998 m. gegužės 5 d. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 63 str., kariai, gyvenantys tarnybiniuose butuose, patys moka už energijos, ryšių ir visus komunalinius patarnavimus. Kadangi gyvenantys privatizuotuose butuose naudojami vieninga paslaugų sistema, o už visas namo paslaugas apmoka KOP, todėl, pasibaigus atitinkamam laikotarpiui, iš gyventojų surenkamos lėšos už atliktus patarnavimus. Kiekvieną mėnesį, surinktų lėšų suma, atstatomos iš biudžeto lėšų padarytos išlaidos. 2002 m. gruodžio 1 d. gyventojų įsiskolinimas už komunalinius patarnavimus buvo 41,3 tūkst. Lt; įsiskolinimas per 2002 m. gruodžio mėnesį buvo sumažintas 8,5 tūkst. Lt ir 2003 m. sausio 1 d. sudarė 32,8 tūkst. Lt. Minėtas įsiskolinimas yra susikaupęs per ilgą laiką ir 32,8 tūkst. Lt suma neatstatytos biudžeto lėšos. Siūlytina KOP vadovybei imtis priemonių, kad įsiskolinimas už komunalinius patarnavimus būtų išieškotas, o biudžeto lėšos atstatytos.

Karinių oro pajėgų štabo 2003 m. sausio 1 d. Išlaidų sąmatos vykdymo balanso 9 eilutėje – pavedimų lėšos atvaizduota 71,5 tūkst. Lt piniginių lėšų, kurios liko nepanaudotos 2002 metais, įvykdžius Estijos Respublikos, Latvijos Respublikos gynybos ministerijų ir Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos Savitarpio supratimo memorandumą dėl Regioninio oro erdvės stebėjimo koordinavimo centro. Nesivadovaudamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkos patvirtinimo“ patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės

biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkos 80 punktu., Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 „Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos patvirtinimo“ patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 200 punktu, bei minėto memorandumo 13 skyriaus 5 punktu, kuriuose numatyta, kad įvykdžiusi pavedimą, įstaiga nusiunčia lėšas pervedusiam asmeniui ataskaitą ir grąžina nepanaudotų lėšų likutį, KOP 2002 metais įvykdžiusios pavedimą, nusiuntė pervedusiam asmeniui ataskaitą, tačiau negrąžino nepanaudotų lėšų 71,5 tūkst. Lt. Siūloma 2002 metais nepanaudotą 71,5 tūkst. Lt lėšų likutį grąžinti pervedusiems lėšas asmenims arba atlikti gautų pagal 2003 metams patvirtintą biudžeto (savitarpio supratimo memorandumo) išlaidų sąmatą asignavimų užskaitą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkos patvirtinimo“ patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo tvarkos 25 punktu, biudžetinės įstaigos, gautas pajamas už teikiamas paslaugas, kaupia atskiroje sąskaitoje ir iš jų atitinkamas sumas įmoka į atitinkamą biudžetą 2 kartus per mėnesį – 3 ir 18 dienomis arba iš karto. Štabas gautų pajamų 2002 m. birželio 28 d. - 4324,99 Lt, 2002 m. gruodžio 9 d. - 4956 Lt ir 2002 m. gruodžio 13 d. - 9183,20 Lt, iš viso – 18464,19 Lt, į biudžetą nepavedė. 2003 m. kovo 13 d. mokėjimo pavedimu Nr. 180 Štabas 18464,19 Lt pervedė į biudžetą.

Audito metu 2002 m. gruodžio 10 d. raštu Nr. 1080-10-204 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų, bei neatitikimų“ informuoti Lietuvos kariuomenės Finansų ir turto tarnybos viršininkė L. Vytytė bei l. e. KOP vado pareigas E. Adomynas, o 2003 m. sausio 15 d. raštu Nr. 1080-1.11-6 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų, bei neatitikimų“ l. e. KOP vado pareigas E. Adomynas, kad:

Buhalterinės apskaitos skyrius, priskirtas KOP apskaitai vesti, vedant pinigų apskaitą, nesivadovavo Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 „Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos patvirtinimo“ patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 123 punktu ir 2002 metais gautą finansavimą (per banko sąskaitą ir tiesiogiai per išdą) ir padarytas kasines išlaidas (taip pat per banką ir tiesiogiai per išdą) atvaizdavo per išdą tiesiogiai sumokėtus pinigus ne 090 subsąskaitoje, o 100 ir 178 subsąskaitose.

Pagal specialiąją programą į 111 subsąskaitą KOP iš nuomininkų 2002 m. spalio 1 d. negavo 20,8 tūkst. Lt pajamų už nuomojamas patalpas.

Pavedimų lėšų 110 subsąskaitos apskaita, kurioje apskaitytos iš užsienio šalių karių surinktos lėšos už mokymus, buvo tvarkoma tik sintetinė apskaita. Pavedimų lėšų sąskaitoje dar papildomai apskaitomos ir kitos lėšos. Kadangi analitinė apskaita atskirai pagal užsienio šalių karius nebuvo vedama, todėl negalima nustatyti ar tikslingai panaudotos pavedimų lėšos.

Estijos Respublikos ir Latvijos Respublikos gynybos ministerijos bei Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija pasirašė Savitarpio supratimo Memorandumą dėl Regioninio oro erdvės stebėjimo koordinavimo centro, o Memorandume nurodyta, kad priimanti dalyvė, t.y. Lietuva, administruoja ir finansus tvarko pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus. Memorandumo 8 p. nurodyta, kad siekiant kontroliuoti biudžeto vykdymą, priimančioji dalyvė (Lietuva), per dvi savaites nuo ketvirčio pabaigos, pateikia siunčiančioms dalyvėms išlaidų ketvirčio ataskaitas, Memorandumo 10 skyriaus 3 punkte nurodyta, kad nutraukus šį Memorandumą, turtą galima parduoti, o gautos pajamos turi būti paskirstytos pagal jų indėlį į minėto turto įsigijimą, Memorandumo 12 skyriaus 2 p. numatyta, kad visos operacinės išlaidos dalijamos po lygiai. Tam, kad būtų vykdomos Memorandumo 10 skyriaus nuostatos ir turtas, nutraukus memorandumą, galėtų būti parduotas ir lėšos išdalintos lygiomis dalimis, įsigytas turtas bei gautos lėšos turi būti apskaitomos atskirai nuo viso turimo KOP turto ir lėšų. Minėtos lėšos apskaitomos valiutinėje 113 subsąskaitoje. Buhalterinės apskaitos skyrius, vykdydamas valiutinėje 113 subsąskaitoje lėšų panaudojimo apskaitą, be lėšų, kurios gaunamos ir naudojamos pagal Memorandumą, apskaitė ir kitas lėšas. Minėtos sąskaitos lėšų gavimo ir panaudojimo analitinė apskaita nebuvo vedama, todėl negalima tiksliai nustatyti ar jos naudojamos pagal paskirtį.

Buhalterinės apskaitos skyriaus specialistei pareiginiuose nuostatuose pavesta atlikti kasos operacijas, o taip pat vesti 1 ir 2 memorialinius orderius, t.y. orderius, kuriuose apskaitomos kasos ir banko operacijos. Taip pat riziką didinantis faktorius yra tas, kad kasos pajamų ir išlaidų orderius išrašydavo ne buhalterijoje, o kasos operacijas atliekanti specialistė. Be to, baigiantis darbo dienai kasininkė, susumavusi dienos operacijas, neatiduodavo kasos pajamų ir išlaidų orderių su pateisinančiais dokumentais į buhalteriją, o laikydavo juos kasos patalpoje. Tai prieštarauja 2000 m. vasario 17 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 179 „Dėl kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių 17 p. nuostatomis.

Karinių oro pajėgų apskaitą tvarkantis Buhalterinės apskaitos skyrius, atlikdamas kasos operacijas, nesivadovavo 2000 m. vasario 17 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 179 „Dėl kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių 10, 12, 16 ir 17 punktais: kasininkas pats išrašinėjo kasos pajamų ir išlaidų orderius, todėl jis negalėjo patikrinti ar teisingai įforminti dokumentai, ar prie dokumentų yra juose nurodytieji priedėliai (Taisyklių 12 p.); taisymai kasos knygoje buvo patvirtinti tik kasininko parašais, o nebuvo Buhalterinės apskaitos skyriaus viršininko parašų (Taisyklių 16 p.); kasos knygoje nepasirašė buhalterijos darbuotojas, kadangi buhalterija iš kasininko apyskaitos nepriėmė ir pats kasininkas vedė minėtą apskaitą (Taisyklių 17 p.); Buhalterinės apskaitos skyriaus viršininkas nenustatė, o KOP vadas nepatvirtino atskaitingiems asmenims pinigų sumokėjimo tvarkos ir terminų (Taisyklių 10 p.).

Darbuotojų, turinčių teisę pasirašyti apskaitos dokumentus, sąrašas, patvirtintas KOP vado 2000 m. birželio 16 d. įsakymo Nr. 169 1 priedu, nėra tikslus, nes pasikeitę ne tik darbuotojų pareigybės, bet ir patys darbuotojai.

Minėtuose raštuose nurodytas klaidas ir pažeidimus KOP ištaisė ir apie tai 2003 m. vasario 18 d. raštu Nr. IS-22614.51 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų bei neatitikimų pašalinimo“ informavo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Finansinio audito 8-ąjį departamentą.

Atliekant auditą Pirmojoje ir Antrojoje aviacijos bazėse ir nustačius aukščiau minimus aviacinių degalų apskaitos trūkumus, apie juos buvo informuota Lietuvos kariuomenės vadovybė. Lietuvos kariuomenės Vidaus audito tarnybos darbuotojai Pirmojoje ir Antrojoje aviacijos bazėse susipažino su valstybinio audito pastebėtais trūkumais ir 2003 m. vasario 5 d. sudarytu planu numatė konkrečias priemones aviacinių degalų apskaitos trūkumams pašalinti.

Finansinio audito 3-ojo departamento
direktorius

Vytautas Budriūnas

Vyriausioji valstybinė auditorė

Regina Krutkienė

Susipažinome:

Lietuvos kariuomenės vadas

(parašas)
gen.mjr.Jonas Kronkaitis

(data)
Finansų ir turto tarnybos viršininkė

(parašas)
mjr.Loreta Vytė

(data)

